

190. Copie van de missive gheschreven by den generael Weerden-
burgh aen de Staten Generael noypende de veroveringhe van
de stadt Olinda de Fernambuco met alle sijne forten ende
stercke plaetsen. s-Grav. 1630. 4to. cart.
Première édition très rare. Asher, no 139.

J.C.Rodrigues, 2565. Tradução do título:

"Cópia da carta escrita pelo General Weerdenburgh às Suas Altezas Poderosas sobre a conquista da cidade de Olinda de Pernambuco com todos os seus fortes e praças fortes."

1ª edição raríssima! Há uma reprodução do mesmo ano, toda em gótico, publicada na Haya por De Vries, que não é tão escassa.

O general holandês de pois de referir as peripecias da conquista diz que Pernambuco é um ponto exelente para "conquistar todo o Brasil". A carta é datada do Colégio dos Jesuitas de Olinda, a 7 de Março de 1630.

190
Cópia de
Weerdenburgh
para 21

-
s,
s
e
o
30.

100

Asher 139

COPIE
Vande Missive / gheschre-
ven byden Generael WEERDENBURCH,
aende Ho. Ho. Heeren Staten Generael /
noopende de veroveringhe vande Stadt
OLINDA DE FERNABVCO,
met alle sijne Forten ende
stercke Plaetsen.

IN 's GRAVEN-HAGHE,
By de VVeduwe, ende Erfgenamen van wijlen Hillebrands
Jacobsz van Wouw, Ordinaris Druckers vande Ho: Mo:
Heeren Staten Generael, Anno 1630.

1481

COPIE

OLINDA DE FERREIRA
tint alle sine facten ende
hereto jactant.

IN RECHT
By de Weduwe ende Erfgenamen van wijlen Hillobrande
Jacobs van Wouw, Oudmanis Dinkers vande Ho: Not
Heeren Staten Generael Anno 1720.

Le
3
20

OORLVCHTIGE
Hooghe ende Mo-
ghende Heeren:

Alsoo ick door

Godes ghenade / dese Plaetse
van FERNABUCO victorieuselicken verobert hebbe / soo
hebbe niet konnen laten / volghens mijnen schuldighen plicht
van 't gepasseerde inde veroveringe / so veel als den jegenwooz-
dighen tijdt sal konnen lijden / uwe Ho. Mo. te participeren.

Inde Baey van St. Vincent ghevonden hebbende
den Generael LONCK, met sijne by-hebbende Schepen /
zijn wy te samen (naer eenige Weecken daer omme de reste-
rende te versamelen / gelegghen te hebben) sterck 53. Schepen /
soo gesonde als krancke Soldaten / op den 26. December 1629.
daer van daen nae de Custe van Brasiliën gheseylt / die wy op-
ten twaelfde Februario op de hoochte van acht graden beleyt
hebben / alwaer by ons ghekomen zijn eenighe Schepen ende
Jachten / die parthije van ons verdwaeldt / ende parthije booz
uyt gesonden waren / sulcx dat wy aldoen 56. Schepen sterck
waren / alwaer nae boozgaende rijpe deliberatie gheresolbeert
is / den Vpandt lancx twee plaetsen aen te tasten / als nament-
lijck

lijck ick met 2400. Soldaten ende 300. Bootsghefellen / ende
noch 300. Bootsghefellen tot den trein / in selghien Schepen
verdeypt werdende / ontrent twee mylen bynoorden Fernam-
bucou soude Landen / en den Heere Generael by sich houdende
twee andere stercke Compaignien inde resterende Schepen
naer 't Keciſſ / Sulcr wy den 15. Februario naer-gekomen heb-
ben / den Generael naer 't Keciſſ gaende : Doch alsoo die bande
Casteelen van onse konijpke verwitticht waren / ende eenighe
Schepen in 't Gat gesoncken hadden / heeft het dessein vanden
Generael geen effect konnen soxteren / hoe wel hy alle sijn mo-
ghelijck debitoir met sijn Canon dede. Onder-tusschen des
achter-middaeghs ben ick (niet teghenstaende sich een groote
menichte Volcx / soo te Voet als te Peerde / op het Strandt
verthoonden) met de Avant-garde inde Sloepen en Boots
naer Landt ghebaren / ende in 't ghesichte van haer ghelandt /
waer op alle de reste van 't Volck uyt de Schepen gevolgt is /
als oock twee stukkens van drie pont yser / ende dooz 't vallen
banden nacht genootsaecht op 't strant te logeren. Des anderen
daeghs des morgens heel vroech / hebbe ick alle de Boots van
Landt naer boort sendende / mijne Troupen in drie Regimen-
ten verdeypt : De Avant-garde daer ick selfs in Persoone / soo
in 't Landen als de Mars altydt by ben geweest / wierdt ghe-
commandeert dooz den Obersten Lieutenant Eltz, 't Batail-
lon dooz den Obersten Lieutenant Steyncallenfels : De Ar-
riere-garde dooz den Major Honcks, ick de selve lanx de strant
gelepdende naer de Stadt / komende by Riodulee, een Rivier-
ken ontrent tot den midden toe diep / daer wy altemael dooz
moest / hebbe ick den eersten aenstoot gehad / daer den Vyandt
nae my berecht is / ontrent 1800. Man te Voet ende te Peerde /
sterck / ons het Hoofst boot / doch hebben wy de selve naer een
hert treffen / ende veele soo dooden als ghequetken aen beyden
zijden / doch bande onse de minste / inde vlucht ghedreven / niet
tegenstaende sy daer een loopende Riviere tot haer advantage
haddey

hadden. Noch verder komende stonde daer een ander Troupe op strandt / maer naer een wepnigh resistentie zijn oock gheretireert in 't Bosch. De derde reyse haer weder latende sien / hebben ons niet derben verwachten / Sulcx dat ick in alle diligentie / terwilsen sy den schrick hadden / naer de Stadt ghemarcheert ben / de selve naeckende ben ick met de Avant-garde ende Bataille om hooch naer 't Jesuïten Clooster geklomme / daer de Poozten van achteren toe-ghebolwerckt zijnde / ende wy die beklimmende ende open houdende / een partje vande hare sich in 't Clooster ter weer stelden / doch naer eenighen tegenstandt ghedaen te hebben / siende onse couragie / achterlatende veele dooden ende ghequetsten / hebben oock de vlucht genoinen / van onser zijde oock eenighe sneubelende. Onder tusschen inde Retrenchementen en Forten beneden aen strand sulcx gewaer wordende / ende siende de Arriere-garde soo hert op haer aendingen / naer veele schooten met Canon ghedaen / ende eenige dooden ende ghequetsten te hebben / stelden 't oock op een loopje / verlatende hare Forten / die door ons Volck doen bemachticht wierden / ende zijn wy door Godes ghenade op die maniere Meester vande Stadt gheworden / hebbende soo inde Mars door de groote hitte / als in 't veroveren vande Stadt ende Forten / tusschen de 50. of 60. Soldaten vande onse verloozen. Ick hebbe het Jesuïten Clooster / daer ick gelogert ben / ende eenighe advenuen teghen enen inval met retrenchementen belet. Den 20. Februario hebbe met goetvinden van die vanden Rade / den Obersten Lieutenant Steyncallens gecommandeert / omme des nachts een entreprinse te doen op 't Fort dat op het Ristiff aende Landt-zijde leydt / die sich daer wel in ghequeten / ende een paet uren langh 't selve bestoymt heeft / doch alsoo onse Leeren te kort waren / is goetv gebonden / met verlies van ontrent de 20. dooden ende 40. ghequetste vande onse / ende 12. vande hare te retireren / om gheen Volck meer te spillen : Waer ober opten 23. Februario gheraet-

raedtsaem ghebonden hebbe / met approbatie van die vanden
Raede / 't selve Fort met approches aen te casten / Waer door
datelijck ordre ghestelt hebbe omme Falline ende Schans-
koppen ghereet te maecten / 't welck ghedaen zijnde / den seven-
en-twintichste Februarij / met 500. Man het werck begonnen
hebbe / ondert Commandement vanden Obersten Luytenant
Eltz , die den selven nacht een retrenchement teghent Casteel
tusschen 't Dorp van 't Rerick ende dese Stadt ghelegen opge-
worpen heeft / ende des anderen daeghs de Bateriae ten nae-
sten by reet ghemaect / als wanneer des avonts den Major
Honcx hem verlossende / ick selfs in Persoone derwaerts oock
gegaen ende gebleven ben / tot dat des daeghs daer aen 's mer-
ghens de Bateriae volcoyt / ende drie halve Cartouwen ghe-
plandt / ende den heelen dach daer mede gheschooten wordende /
des daeghs daer naer sijnde den 2. deser / naer den heelen mer-
ghen oock ghespeelt te hebben / sy ontrent ten 9. upzen met wy
hebben beginnen te Perlementeren / met uytsteekinghe van
een wit Vaecken / sendende daer nevens eenen Capiteyn / waer
mede ick gheaccoordeert ben / dat sy het Fort verlatende / ende
sonder Vendel als sonder brandende Lonten uyttreckende / alle
Artillerie aldaer int Fort laten louden / als oock de Ammuni-
tie van Oorloghe ende Vibres / 't welck wy vermoeden sy meest
des nachts in Zee geworpen ende uytghebrocht hebben / alsoo
daer geen ingebonden is / boorts met plecteringen van belof-
ten teghens onsen staet in ses Maenden gheen hostiliceyt te
thoonen / dit ghedaen zijnde hebbe goet ghebonden het ander
Casteel dat op het Rerick in Zee leyt oock op te eysschen / onder-
tusschen hebbe den Generael ende Admirael als Dif-Admi-
rael hier van verwitticht / die komende 't selve gheapprobeert
hebben / 't welck int werck ghesteldt sijnde met sendinghe van
eenen Tamboer / sy oock eenen Luytenant uytgesonden heb-
ben / mits aldaer eenen anderen in sijn ostagie latende / met den
welcken uyt last van sijnen Commandeur ghehandelt ende
veraccoor-

beraccozdeert zijn op de selve conditien / die van beyden zijden
dadelijck geteekent zijnde / sy uytghetrocken zijn / ende ben soo
des achtermiddaghs meester van beyde de Forten ende Haven
gheworden / als oock van 't gheheele Reciff / des anderen daegs
zijnden 3. deses hebbe ordie ghestelt / dat den Obersten Luy-
tenant Steyncallenfels een Exploict dede op 't Eplandt van
Antonio Vaaz , teghen ober het Doorp van 't Reciffe geleghen /
sulcx hy met eenige Schuyren oberbarende gedaen heeft / doch
Godt lof met het overgaen vande Forten alles geblycht zijnde /
heeft geen resistencie gebonden / sulcx dat hy een trouppie Volcx
int Clooster dat op 't Eplandt staet / ghelogeert heeft / waer
mede eyntelijck de Stadt met sijne Forten ende stercke plaet-
sen / sonder pets ober te blijven onder ons gebiet ghekomen is /
hebbende tot dit Exploict onthroocken de principaelste Sol-
daten / die noch achter zijn / daer mijn beste volck op is / selds
mijn eyghen Compagnie / daer noch alle de Officieren ende
1800. Man luttel min oft meer van ghebrecken / beloopende
de ghene die noch achter zijn wel 1400. koppen / luttel min of
meer : Ick en twijffele niet of de Heeren Bewint- hebben en
sullen ons in dese Victorie secunderen / ten eynde sy de vruchten
van dien metter tijdt oock wogen genieten / ende zijnde / als het
effectuelick is / een plaetse die ghescondeert ende versien wor-
dende onwinnelick is / van goede temperature / hebbende goet
water ende goet vleys / een plaetse daer de meeste negotie van
Basilien alrejt ghedreven is gheweest / ende in vrede zijnde / met
Godts hulpe ghedreven sal worden / een plaetse waer mede heel
Basilien te dwingen is / met de welcke ick dooz den schrick die-
der int gheheele Landt is / sulcken progres inde selve verhoope
te doen / dat uwe Ho: Mo: daer van eenen eenwighen naem
sullen bekomen / alsoo met dese plaetse heel Basilien met wey-
nich onkosten gheboomt ende ghesnoert / ende haer navigatie
langhs de heele kust t'eenemael ghedestruert ende verdoorben
werdt / d'welck den eenighen middel is om den algemeenen
Vpandc

Vpandt desen handel te ontrecken / ende den Inwoonderen
tot eene mutuele vrientschap en Vontgenootse alliantie te re-
duceren. De goede God wil uwe Ho: Mo: tot behoeders van
sijn Volck / ende in prosperiteyt lange Jaren / tot grootmaec-
kinghe synes Naems / ende vernieringhe onser Vpanden con-
serveren ende bewaren. Actum int Clooster der Jesuyten
inde Stadt Olinda de Fernabuco , desen 7. Martij 1630.
Onder stonde / uwe Ho: Mo: ootmoedighe Dienaer, Ghe-
teyckent/ D. v. Weerdenburgh.

